

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/415/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613206386
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5613206386.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: CASH COLLECTORS SK s. r. o., so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 44 703 015, právne zastúpeného spoločnosťou Havel, Holásek & Partners s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 36 856 584, proti odporcovi: N. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, štátny občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOSS, so sídlom Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, odporca a vedľajší účastník právne zastúpení JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom W., so sídlom J. Y. X/A, v konaní o zaplatenie 1.378,70 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/162/2013-134 zo dňa 23.05.2014, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol, p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

Vo zvyšku s a rozsudku okresného súdu n e d o t ý k a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 503,10 eur, ktorú sumu mu súd povolil splácať v 50,- eur mesačných splátkach vždy do každého 15. dňa tohto ktorého mesiaca, pričom prvá splátka je splatná právoplatnosťou rozsudku a nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 503,10 eur od 11.12.2012 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd žalobe v časti uvedenej vo výrokovej časti tohto rozsudku vyhovel, keď mal v tejto časti za preukázanú jej dôvodnosť. Súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom bola dňa 11.01.2007 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. 0333588826. Uvedená zmluva bola uzavretá za účinnosti zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, preto sa na ňu vzťahujú normy spotrebiteľského práva, keďže ju uzatvoril odporca ako spotrebiteľ, ktorý nekonal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Uvedená zmluva je typickou spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom na právnu povahu účastníkov konania. Poskytnutie úveru, jeho výška, dojednaný spôsob splácania, vrátane výšky mesačných splátok, výška nezaplateného zostatku úveru medzi účastníkmi neboli sporné.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu súd dospel k záveru, že došlo k premlčaniu splátok splatných pred 18.06.2010, keďže žaloba na súd bola podaná dňa 18.06.2013. V prípade spotrebiteľských zmlúv je potrebné aplikovať ohľadne dĺžky premlčacej doby ustanovenia Občianskeho zákonníka, keďže tieto sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Navrhovateľ má tak nárok na zaplatenie splátok splatných od 07/2010 do konečnej splatnosti úveru, t. j. 12/2010, t. j. 18 splátok úveru po 27,95 eur, t. j. spolu 503,10 eur. Odporcom vykonaná úhrada dňa 27.06.2012 vo výške 50,- eur bola započítaná na najskôr splatnú splátku (v tom čase ešte nepremľčanú). Preto jej zaplatenie nie je predmetom tohto súdneho konania. Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. súd povolil odporcovi priznanú sumu 503,10 eur splácať v 50,- eur mesačných splátkach s tým, že na ochranu oprávnených záujmov navrhovateľa zároveň určil, že ak odporca neuhradí čo i len jednu splátku, stane sa splatným celý dlh. Zároveň súd priznal navrhovateľom uplatnený úrok z omeškania v zákonnej výške, t. j. 9,25 % ročne zo súdom priznanej sumy 503,10 eur od 11.12.2011, t. j. odo dňa nasledujúceho po konečnej splatnosti úveru dojednanom v zmluve o splátkovom úvere, kedy bol odporca preukázateľne v omeškaní s plnením peňažnej pohľadávky, keď výška úroku z omeškania je v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu omeškania.

Podanou žalobou sa ďalej navrhovateľ domáhal zaplatenia zmluvných úrokov vo výške 18,4 % od dňa 11.12.2011 do zaplatenia. Zmluvný úrok ako odplata (cena) veriteľom za poskytnuté peňažné prostriedky prislúcha len za dojednanú dobu poskytnutia úveru, čo vyplýva aj z ustanovenia § 503 Obchodného zákonníka, podľa ktorého záväzok platiť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti splatné úroky tejto splátky. Keďže konečná splatnosť úveru bola dojednaná na deň 10.12.2011, po tomto dátume už navrhovateľovi uplatnený zmluvný úrok neprislúcha. Vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súd nevyhovel návrhu právneho zástupcu odporcu na doplnenie dokazovania vyžiadanim si správy od Slovenskej sporiteľne, a. s. ohľadne výšky čistej istiny z jednotlivých splátok úveru, keďže podanou žalobou sa navrhovateľ domáhal zaplatenia splátok úveru do konečnej splatnosti úveru, v ktorých splátkach je zahrnutá tzv. „čistá istina“, ale aj úroky, keďže zo zmluvy o splátkovom úvere je zrejmé, že úver bol poskytnutý za odplatu - úrok vo výške 18,40 % ročne. Uvedená zmluva spĺňa všetky náležitosti Zákona o spotrebiteľských úveroch uvedených vo vyššie citovanom § 4 ods. 2, preto sa uvedený úver nepovažuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ sa týka odporcom namietaného nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, súd dospel k záveru, že postúpením pohľadávky došlo k zmene v osobe veriteľa a postupník, t. j. navrhovateľ úver ďalej nekapitalizoval o úroky a poplatky.

Výrok o trovách konania zodpovedá § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, keďže účastníci konania mali úspech pomerný.

Voči citovanému rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ a odporca.

Navrhovateľ podal odvolanie proti tej časti rozsudku, ktorou súd návrh zamietol, t. j. vo výške 875,60 eur s príslušenstvom, ako aj v časti zamietnutého zmluvného úroku v sume 18,4 % zo sumy 503,10 eur od 11.12.2011 do zaplatenia a v otázke náhrady trov právneho zastúpenia. Má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p. a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. Navrhovateľ sa domáha zmeny rozsudku súdu prvého stupňa, a to tým spôsobom, aby bolo žalobe vyhovené v celom rozsahu a navrhovateľovi priznaná náhrada trov konania v prvostupňovom aj odvolacom konaní.

Odporca podal odvolanie čo do výroku o trovách konania. Poukázal na to, že nesúhlasí s aplikáciou ust. § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia nepriznal okresný súd náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov. Prvostupňový súd nesprávne použil uvedené ustanovenie, pretože mal zohľadniť čiastočný

úspech odporcu v predmetnom konaní, a teda mal náhradu trov konania pomerne rozdeliť, čo sa nestalo. Čistý úspech odporcu v konaní predstavoval 26,98 % (63,49 - 36,51). Podrobne špecifikoval trovy právneho zastúpenia odporcu, ktoré celkom predstavujú 764,88 eur. Potom pokiaľ čistý úspech odporcu predstavuje 26,98 %, je namieste odporcovi priznať náhradu trov konania vo výške 206,36 eur. Na strane odporcu neexistujú žiadne vecné dôvody hodné osobitného zreteľa a taktiež ani zákonné dôvody, ktoré by umožňovali náhradu trov konania nepriznať. Žiada preto napadnutý rozsudok zmeniť vo výroku o trovách konania tak, že odporcovi prizná náhradu trov prvostupňového konania vo výške 206,36 eur a náhradu trov odvolacieho konania vo výške 40,52 eur.

Odporca a vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uvádzajú, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nekonkretizuje odvolacie dôvody a jeho odvolanie je možné považovať za neurčité. V podrobnostiach ohľadom neprijateľných zmluvných podmienok poukazujú na vyjadrenie vedľajšieho účastníka k návrhu na uzavretie zmluvy. Poskytnutý úver je potrebné považovať za spotrebiteľský úver a zmluvu za spotrebiteľskú zmluvu. Na základe uvedených skutočností je potrebné aplikovať špeciálne ustanovenia predpisov spotrebiteľského práva, a teda všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane ustanovení upravujúcich premlčanie, resp. odstúpenie od zmluvy, čo potvrdzuje aj doterajšia rozhodovacia prax súdov a čo sa nepochybne premietlo aj do právnej úpravy. V tejto súvislosti poukazujú na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 402/2013 zo 19.06.2013, ako aj ďalšie rozhodnutia súdov Slovenskej republiky. Teória absolútneho obchodu pri posudzovaní úverových vzťahov musí ustúpiť špeciálnej záväznej spotrebiteľskej právnej úprave, ktorá má svoj základ v smernici Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Použitie Obchodného zákonníka ako podpornej právnej úpravy pri spotrebiteľských vzťahoch je jednoznačne pre spotrebiteľa znevýhodňujúce a naopak dodávateľa dostáva do ešte výhodnejšieho postavenia. Plynutie času je objektívnou skutočnosťou a nakoľko je nárok žalobcu v časti premlčaný, bolo namieste aj žalobu po aplikácii relevantného právneho kódexu Občianskeho zákonníka v predmetnej časti zamietnuť. Ďalej vo svojom vyjadrení rozvádzajú právne úvahy, pre ktoré je aplikácia Obchodného zákonníka na danú vec vylúčená. Zastávajú názor, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere bez ohľadu na formu a typ spotrebiteľského úveru sa vždy spravuje špeciálnymi ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a podporne Občianskym zákonníkom. Odvolaciemu súdu navrhujú, aby rozsudok prvostupňového súdu potvrdil ako dôvodný a správny a zaviazal navrhovateľa aj na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 71,39 eur.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporcu, že nakoľko podal v zamietnutej časti rozsudku odvolanie, je podľa neho predčasné, vyjadroval sa k otázke čistého úspechu v spore. Nesúhlasí však s vypočítanými trovami v celkovej výške 764,88 eur z viacerých dôvodov, a to: 1. trovy konania sú nesprávne vypočítané, 2. vedľajší účastník nemá nárok na náhradu trov konania a 3. odporca a vedľajší účastník nemajú nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za pojednávanie konané dňa 13.03.2014. Pokiaľ si odporca v konaní uplatnil náhradu cestovného 86,72 eur a 91,23 eur, k tejto sume dospel odporca tak, že si pripočítal aj daň z pridanej hodnoty. Základná náhrada 0,183 eur/km predstavuje nezdaniteľné plnenie, rovnako aj náhrada za spotrebovaný benzín, nakoľko táto položka už obsahuje DPH. Odporca si tiež vyčíslil trovy konania za podanie odvolania z tarifnej hodnoty veci 875,60 eur. Navrhovateľovi nie je známe, ako k tejto sume dospel, nakoľko predmetom sporu je iba suma 206,36 eur. Práve táto suma potom mala byť podľa názoru navrhovateľa základom pre výpočet trov za podané odvolanie. Domnieva sa, že vedľajší účastník nemá nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, pričom poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 736/12, ako aj na viaceré rozhodnutia krajských súdov v Slovenskej republike. Priznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi by odporovalo účelu a zmyslu inštitútu vedľajšieho účastníctva zameraného na ochranu spotrebiteľov. Odporca a vedľajší účastník nemajú nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 13.03.2014. Navrhovateľ a odporca uzatvorili dohodu o uzatvorení súdneho zmieru. Napriek tejto výslovnej dohode navrhovateľa s odporcom, odporca v zastúpení advokátom identickým ako je advokát vedľajšieho účastníka, navrhol neschváliť tento zmier, čomu súd vyhovel. Súď preto nemohol na tomto pojednávaní rozhodnúť a rozhodol až na ďalšom pojednávaní nariadenom na deň 23.05.2014. Podľa názoru navrhovateľa je uplatňovanie si náhrady trov konania za pojednávanie, ktoré bolo vinou odporcu odročené, výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorý nepožíva právnu ochranu. Navrhovateľ navrhuje, aby odvolací súď rozhodnutie prvostupňového súdu v časti nepriznania trov vedľajšiemu účastníkovi a odporcovi ako vecne správne potvrdil, resp. aby rozhodovanie o tejto veci prerušil do skončenia odvolacieho konania iniciovaného navrhovateľom.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania navrhovateľa a odporcu v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. (z ktorého dôvodu sa rozhodnutie odvolacieho súdu nedotýka odvolaním nenapadnutého výroku, ktorým okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 503,10 eur v určených splátkach spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 11.12.2012 do zaplatenia) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol, potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. a vo výroku o trovách konania rozsudok okresného súdu zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a v zrušenom rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Rozsudok okresného súdu, ktorým žalobu navrhovateľa vo zvyšnej časti zamietol, je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Krajský súd sa v tomto smere stotožňuje s rozsiahlym odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p., na ktoré poukazuje, nie je pritom žiaduce, aby odvolací súd opakoval vecne správne závery prvostupňového súdu.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Právnym dôvodom zamietnutia žaloby vo zvyšku bola dôvodne vznesená námietka premlčania, ak vo vzťahu k zmluvným úrokom vo výške 18,4 % od 11.12.2011 do zaplatenia okresný súd došiel k záveru, že konečná splatnosť úveru nastala 10.12.2011 a po tomto dátume už navrhovateľovi uplatnený zmluvný úrok neprislúcha.

Okresný súd v napadnutom rozsudku jasne a logicky uviedol svoje skutkové a právne závery, ako aj jednotlivé úvahy, ktorými sa riadil. Odvolateľ neuviedol žiadnu relevantnú odvolaciu námietku, ktorá by tieto vecne správne závery spochybnila, a preto sa tieto závery ako také nestali predmetom odvolacieho prieskumu.

Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol, ako vecne správny potvrdil.

Vo vzťahu k výroku o trovách konania, keď okresný súd žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, aplikujúc ust. § 142 ods. 2 O. s. p., krajský súd došiel k záveru, že ide o nesprávne právne posúdenie veci a odvolanie odporcu je dôvodné.

Ust. § 142 ods. 2 O. s. p. zotrváva na zásade zodpovednosti za úspech v konaní a stanovuje, že v prípade čiastočného úspechu v konaní účastníci konania majú právo na pomernú náhradu trov konania v závislosti od pomeru úspechu. Iba v prípade, ak pomer úspechu je v zásade rovnovážny, súd môže rozhodnúť, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

To však v danom prípade konštatovať nemožno. Pokiaľ je predmetom konania peňažné plnenie, prípadne iné kvantifikovateľné plnenie, nebýva určenie miery úspechu jednotlivých účastníkov v konaní spojené s väčšími problémami. V takýchto prípadoch súd ustáli matematické vyjadrenie úspechu a neúspechu a podľa neho rozhodne o náhrade trov.

Povinnosťou okresného súdu bolo preto kvantifikovať pomer úspechu a neúspechu účastníkov a priznať odporcovi, ktorý bol pomerne úspešný v spore, náhradu trov konania, spočívajúcu v pomere jeho úspechu v spore k účelne vynaloženým trovám konania.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania zrušil, pričom povinnosťou okresného súdu bude stanoviť pomer úspechu odporcu v konaní a priznať mu pomernú časť účelne vynaložených trov konania. Zároveň bude povinnosťou okresného súdu rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.